

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА,
ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯТА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ “МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ”
ДИРЕКЦИЯ РУСЕ

гр. Русе 7000, ул. “Пристанищна” №20
тел: +359 82 815 811
факс: +359 82 815 838; +359 82 824 009

hm_rs@marad.bg
www.marad.bg

ОДОБРЯВАМ: .....

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

...26.09.2012 г.

Организация за провеждане на изпити за
придобиване на правоспособности по чл. 35, и права по чл. 46, т.2, буква “б”
от Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България

Изпитите за придобиване на правоспособности за плаване по вътрешните водни пътища на Европа се провеждат на датите обявени на електронната страница на ИАМА или на информационното табло на съответната териториална ДМА- Русе, Лом.

При подаване на заявление за допускане до изпит, кандидата за придобиване на правоспособност или права следва да избере от обявените дати за явяване на изпит и да посочи функциите, по които желае да се яви.

Броя на приетите заявления за обявените изпитни дати не може да надвишава капацитета на работните места. След запълване на работните места в залата за дадена сесия на кандидата се предлага да избере друга от обявените дати за явяване на изпит.

Кандидатите за придобиване на правоспособност „Капитан вътрешно плаване” посочват към функция „Корабоводене” един от обособените участъци от река Дунав, на който се явяват в рамките на избраната изпитна дата. За явяване на другите обособени участъци от река Дунав, за които кандидатът отговаря на изискванията и желае да се яви, кандидатът посочва други от обявените дати за явяване на изпит. За явяване в един изпитен ден, след като кандидатът успешно е положил изпит по функция „Корабоводене” кандидатът може да посочи не повече от два обособени участъка от река Дунав.

Кандидат, който не е положил успешно изпитите по някоя от функциите за съответната правоспособност, има право да се яви отново не по-рано от един месец след датата на провеждане на изпита.

Кандидат, който в период от една година не е издържал успешно изпитите по всички функции, се явява отново на изпити по всички функции за съответната правоспособност.

При провеждане на изпитите, в изпитните зали се води непрекъснато видео и аудио наблюдение.

Изпитите за придобиване на правоспособности се състоят от компютърен тест проведен чрез „Електронна система за провеждане на изпити” (ЕСИ) на ИАМА, по всяка функция и писмени разработки на казуси, задачи и/или задания, устни и практически изпити, обхващащи въпроси от одобрената програма за изпит в зависимост от правоспособността както следва:

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.1 от НКМЛ
„Капитан вътрешно плаване”

А. Функция “Корабоводене”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 100 /сто/ въпроса от модулите:
  - Основни положения за плаване по Дунава - 35 въпроса
  - Маневриране и управление на кораб и състав - 25 въпроса
  - Езикова подготовка - 20 въпроса
  - Частна логика и местни правила - 20 въпроса

Време за решаване на теста 100 минути.

- Нанасяне върху контурите на участък от р.Дунав на навигационно пътевата обстановка, фарватер, котвени стоянки, зимовници, пристанища, населени места, навигационни опасности, притоци, острови и второстепенни канали.

Време за работа 60 минути за всеки от районите.

- Писмено разработване на комплексна задача съдържаща въпроси от изпитен модул „Планиране на рейса и безопасността на корабоплаването” от изпитната програма.

Време за работа 60 минути за всеки от районите.

Б. Функция “Обработка и подреждане на товара”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса от модулите:
  - Обработка и подреждане на товара - 25 въпроса
  - Търговска експлоатация на кораб - 15 въпроса

Време за решаване на теста 50 минути.

В. Функция “ Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса от модулите:
  - Нормативна база регламентираща корабоплаването по ВВПЕ - 25 въпроса
  - Поведение при извънредни обстоятелства - 15 въпроса

Време за решаване на теста 50 минути.

Лицата придобили правоспособност „Капитан вътрешно плаване” или успешно издържали функция „Корабоводене”, за да придобият права за обособените участъци на р.Дунав се явяват на изпит по следните модули:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет / въпроса от модулите:
  - Езикова подготовка - 20 въпроса
  - Частна логика и местни правила - 20 въпроса

Време за решаване на теста 50 минути.

- Нанасяне върху контурите на участък от р.Дунав на навигационно пътевата обстановка, фарватер, котвени стоянки, зимовници, пристанища, населени места, навигационни опасности, притоци, острови и второстепенни канали.
Време за работа 60 минути за всеки от районите.
- Писмено разработване на комплексна задача съдържаща въпроси от изпитен модул „Планиране на рейса и безопасността на корабоплаването” от изпитната програма.
Време за работа 60 минути за всеки от районите.

За придобиване на права по чл.46, т.2, буква “б” от НКМЛ

„Щурман” с право да заема длъжността капитан на кораб с мощност на КСУ до 450 кВт.

А. Функция “Корабоводене”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 100 /сто/ въпроса от модулите:
  - Основни положения за плаване по Дунава - 35 въпроса
  - Маневриране и управление на кораб и състав - 25 въпроса
  - Езикова подготовка - 20 въпроса
  - Частна лоция и местни правила - 20 въпроса

Време за решаване на теста 100 минути.

- Нанасяне върху контурите на участък от р.Дунав на навигационно пътевата обстановка, фарватер, котвени стоянки, зимовници, пристанища, населени места, навигационни опасности, притоци, острови и второстепенни канали.
Време за работа 60 минути за всеки от районите.

Б. Функция “Обработка и подреждане на товара”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса от модул:
    - Обработка и подреждане на товара - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 50 минути.

В. Функция “ Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса от модулите:
    - Нормативна база регламентираща корабоплаването по ВВПЕ - 25 въпроса
    - Поведение при извънредни обстоятелства - 15 въпроса
- Време за решаване на теста 50 минути.

Лицата придобили право да заема длъжността капитан за някой от обособените участъци или успешно издържали функция „Корабоводене”, за да придобият права за обособените участъци на р.Дунав се явяват на изпит по следните модули:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет / въпроса от модулите:
    - Езикова подготовка - 20 въпроса
    - Частна лоция и местни правила - 20 въпроса
- Време за решаване на теста 50 минути.

- Нанасяне върху контурите на участък от р.Дунав на навигационно пътевата обстановка, фарватер, котвени стоянки, зимовници, пристанища, населени места, навигационни опасности, притоци, острови и второстепенни канали.
Време за работа 60 минути за всеки от районите.

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.2 от НКМЛ „Щурман”.

А. Функция “Корабоводене”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 80 /осемдесет/ въпроса от модулите:
    - Основни положения за плаване по Дунава - 30 въпроса
    - Основи на речното корабоводене - 20 въпроса
    - Маневриране и управление на кораб и състав - 20 въпроса
    - Езикова подготовка - 10 въпроса
- Време за решаване на теста 90 минути.

Б. Функция “Обработка и подреждане на товара”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса от модул:
    - Обработка и подреждане на товара - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 50 минути.

В. Функция “ Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 60 /шестдесет/ въпроса от модулите:
    - Нормативна база регламентираща корабоплаването по ВВПЕ - 25 въпроса
    - Поведение при извънредни обстоятелства - 15 въпроса
    - Устройство на кораба, корабни силови уредби, системи и механизми - 20 въпроса
- Време за решаване на теста 70 минути.

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.3 от НКМЛ „Щурман обща категория”.

А. Функция “Корабоводене”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 80 /осемдесет/ въпроса от модулите:
    - Основни положения за плаване по Дунава - 30 въпроса
    - Основи на речното корабоводене - 20 въпроса
    - Маневриране и управление на кораб и състав - 20 въпроса
    - Езикова подготовка - 10 въпроса
- Време за решаване на теста 90 минути.

Б. Функция “Обработка и подреждане на товара”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса от модул:
    - Обработка и подреждане на товара - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 50 минути.

В. Функция “ Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 60 /шестдесет/ въпроса от модулите:
    - Нормативна база регламентираща корабоплаването по ВВПЕ - 25 въпроса
    - Поведение при извънредни обстоятелства - 15 въпроса
    - Устройство на кораба, корабни силови уредби, системи и механизми - 20 въпроса
- Време за решаване на теста 70 минути.

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.4 от НКМЛ
„Водач на малък кораб”.

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 60 / шестдесет / въпроса от темите:
    - Основни положения за плаване по Дунава - 30 въпроса
    - Функция “Теоретичен изпит” от изпитната програма - 30 въпроса
- Време за решаване на теста 70 минути.

За придобиване на права по чл.46, т.4, буква “б” от НКМЛ
„Водач на малък кораб за спорт и развлечение”.

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 60 / шестдесет / въпроса от темите:
    - Основни положения за плаване по Дунава - 30 въпроса
    - Функция “Теоретичен изпит” от изпитната програма - 30 въпроса
- Време за решаване на теста 70 минути.

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.5 от НКМЛ
„Механик вътрешно плаване”

А. Функция “ Морско инженерство”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
    - Морско инженерство - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 80 минути.

Б. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
    - Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 80 минути.

В. Функция “Техническо обслужване и ремонт”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
    - Техническо обслужване и ремонт - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 80 минути.

Г. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
    - Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 80 минути.

Д. Функция “Практически изпит”

Изпитът се провежда чрез:

- Проверка практическите знания на кандидатите по теми от одобрените изпитни програми:
Време за провеждане на практическия изпит 60 минути.

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.6 от НКМЛ
„Електромеханик вътрешно плаване”.

А. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
  - Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление - 40 въпросаВреме за решаване на теста 80 минути.

Б. Функция “Техническо обслужване и ремонт”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
  - Техническо обслужване и ремонт - 40 въпросаВреме за решаване на теста 80 минути.

В. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
  - Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда - 40 въпросаВреме за решаване на теста 80 минути.

Г. Функция “Практически изпит”

Изпитът се провежда чрез:

- Проверка практическите знания на кандидатите по теми от одобрените изпитни програми:
Време за провеждане на практическия изпит 60 минути.

За придобиване на правоспособности по чл.35, т.7 от НКМЛ
„Моряк-моторист”

А. Функция “ Морско инженерство”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
  - Морско инженерство - 40 въпросаВреме за решаване на теста 80 минути.

Б. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
  - Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление - 40 въпросаВреме за решаване на теста 80 минути.

В. Функция “Техническо обслужване и ремонт”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
    - Техническо обслужване и ремонт - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 80 минути.

Г. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”

Изпитът се провежда чрез:

- Решаване на тест включващ 40 /четиридесет/ въпроса по теми от одобрените изпитни програми:
    - Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда - 40 въпроса
- Време за решаване на теста 80 минути.

Д. Функция “Практически изпит”

Изпитът се провежда чрез:

- Проверка практическите знания на кандидатите по теми от одобрените изпитни програми:

Време за провеждане на практическия изпит 60 минути.

Критерии за оценка

1. При провеждане на изпити чрез „Електронна система за провеждане на изпити” (ЕСИ) на ИАМА, с компютърни тестове, казуси, задачи и/или задания, за съответната правоспособност, за успешно издържал теста се счита кандидат, който е дал не по-малко от 85 % верни отговори.
2. При решаване на писмен тест по изпитен модул, оценка “издържал” се поставя когато кандидатът е покрил минимум 85 % верни отговори. При допуснати повече от 15 % грешки тестът се оценява с “не издържал”.
3. Когато изпитът по дадена функция включва няколко изпита, общата оценка е “издържал”, когато по всички изпити от функцията кандидатът е получил оценка “издържал”.
4. Когато кандидатът е получил оценка “не издържал” по модул от дадена функция включваща няколко изпита, функцията се оценява “не издържал”, като кандидатът не се допуска на останалите изпити от тази функция.
5. Общата оценка на комисията по даден изпит е “издържал”, когато 2/3 от членовете на комисията поставят оценка “издържал”. Оценка “издържал” се поставя когато въпроса е развит по същество и е видно, че кандидатът за придобиване на правоспособността има необходимите знания и опит, които изключват възможността с действие или бездействие да причини авария или щети на хора, кораб или товар или да предизвика замърсяване на околната среда при изпълнение на служебни задължения, отнасящи се до правоспособността, за която кандидатства.
6. При разработване на два или повече въпроса към един изпитен модул и получена слаба оценка на единия от въпросите изпитът се оценява “не издържал”.
7. При явяване на писмен и устен изпит към един изпитен модул и получена слаба оценка на единия от изпитите, общо изпитът се оценява “не издържал”.

8. За оценка знанията на кандидатите по частна лoция и местни правила, за всеки пропуск или неточност при представяне на информацията се отчитат точки в зависимост от района на плаване, съгласно следните критерии за оценка:

Пропуски при нанасяне на:	Точки
➤ навигационно пътевата обстановка	- 1.4 т.
➤ котвените стоянки	- 1.6 т.
➤ местата за поворот	- 1.6 т.
➤ навигационните опасности	- 4.0 т.
➤ сигнализацията на отворите на мостовете	- 4.5 т.
➤ зимните пристанища	- 1.0 т.
➤ местоположението на сигналните станции	- 3.3 т.
➤ местоположението на мостовете	- 3.3 т.
➤ местоположението на далекопроводите	- 3.3 т.
➤ участъците където оперират фериботи	- 3.3 т.
➤ посочване на начините за разминаване	- 1.6 т.

Оценка “издържал” се поставя, когато кандидатът за придобиване на правоспособността е допуснал до -15,0 точки включително. При допуснати -15,1 и повече точки изпитът се оценява с “не издържал”. При нанасяне на фарватера през подводна или надводна навигационна опасност изпитът се оценява с “не издържал” независимо от допуснатите грешки.

9. Изпитите по езикова подготовка се разпределят към участъците от р. Дунав, както следва:

- От км.2414 до км.1471 – немски език
- От км.1480 до км.0000 – руски език

10. Писмените изпити, с изключение на тестовете се провеждат анонимно.

11. Изпитните материали на кандидат поставил на писмената си работа надписи или знаци, с които може да се наруши принципа на анонимността не се проверяват, като изпита, се оценява “не издържал”.